

11 יולי 2018
1090657

משתתפים:

עו"ד אוריאל לין – נשיא איגוד לשכות המסחר
מהנדסת עינת סגל – מנהלת אגף הרכב, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
מר חיים עוז – סמנכ"ל חטיבות ענפיות, איגוד לשכות המסחר
נציגי אגף הרכב ואגף הרישוי, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
יושבי ראש ונציגי חטיבות הרכב באיגוד לשכות המסחר
יבואנים בתחומי הרכב, חברי איגוד לשכות המסחר
מנהלי תחומי הרכב באיגוד לשכות המסחר

**סיכום מפגש בין חטיבות הרכב באיגוד לשכות המסחר ואגף הרכב במשרד התחבורה,
שהתקיים בתאריך 2 ביולי 2018**

חיים עוז, סמנכ"ל חטיבות ענפיות, איגוד לשכות המסחר:

- מברך את אגף הרכב בהגעה למפגש זה, שהינו מפגש מקצועי תקופתי שהפך לשגרת עבודה בין האיגוד לאגף.
- אנו דוגלים בשיתוף פעולה עם הרגולטור, לרבות בהכנת טיוטות ודברי חקיקה כדי להפיק תוצר מושלם ככל הניתן ומאוזן לצרכי הרגולטור ולענפי המשק.
- אגף הרכב מספק גם שירות לעסקים; מטרתנו המשותפת לצמצם בירוקרטיה וסרבול למגזר העסקי ומכאן נובעת החשיבות הרבה של שקיפות בעבודה ולשיתוף פעולה עם המגזר העסקי בהסדרה הרגולטורית.
- מטרת המפגש הינה הצפת נושאים מרכזיים, והמשך השיח בקבוצות עבודה קטנות ומעשיות כדי להגיע לפתרונות אפקטיביים.

עו"ד אוריאל לין – נשיא איגוד לשכות המסחר:

- ברכות למהנדסת עינת סגל בתפקידה החדש.
- ללשכה עניין מיוחד בתחומי הרכב והדבר בא לידי ביטוי בנוכחות במפגש זה.
- ראינו בשנים האחרונות שינוי חיובי בסגל אגף הרכב, ברצון להקל ולפשט, במתן כבוד הדדי ושיתוף פעולה ללא עימות; אנו שמחים על כך שהסגל הבכיר של אגף הרכב הגיע למפגש זה ומעיד על שיתוף הפעולה.
- אגף הרכב הוא מהחשובים ביותר במשרד התחבורה ואנו מצפים לשמוע רק תגובות חיוביות בעתיד הקרוב.
- למגמה החיובית באגף הרכב תרמו גם הלשכה וחבריה כגון יוסי סקורניק וגדעון רייס בפעילותם בתחום החלפים לרכב מול המשרד.
- בסוגיה ספציפית של מחזור הצמיגים – מוטל נטל על היבואנים מתוך תפיסה ש"המזהם משלם" אף שחלקו של היבואן הוא באספקת הצמיגים – השימוש הוא ע"י כלל הצרכנים במשק; זהו נושא הראוי לשיפור, ונמצא באחריות המשרד להגנת הסביבה.

- יש בעייתיות הכרוכה במדיניות הממשלה בכל הנוגע ליבוא אישי; קיימת אפליית מס שערורייתית כלפי העוסקים המוסדיים, לצד יבוא בנושאי תקינה ובירוקרטיה נלווית; למעשה מדובר ביבוא מסחרי לכל דבר העלול להתבצע תחת כסות של יבוא אישי או משפחתי כביכול; האפליה בתקינה ביחס לנדרש ביבוא אישי פוגעת בשלום הציבור, בבטיחותו ובבריאותו.
- שר הכלכלה נתן סמכויות ברורות לשרים להגן על הציבור; אין בעיה במתן הקלות ביבוא אולם עליהן להיות ללא אפליה; יש סיכון ביבוא אישי שאינו נתון לבדיקות.
- נשיא האיגוד מציין כי בתקופתו כיו"ר הרשות לבטיחות בדרכים היו כ-300 הרוגים בשנה, וזו היתה התקופה בעלת מספר ההרוגים הנמוך ביותר עד כה, יש לצפות לפעילות המשרד להפחתת הקטל בדרכים.

מהנדסת עינת סגל – מנהלת אגף הרכב, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים:

- שמחים להיות במפגש זה מתוך מחויבות לשיתוף פעולה; שת"פ צריך להתקיים באופן שוטף ואכן זה מה שנעשה.
- מדיניות האגף דוגלת בשקיפות, קשב, דלת פתוחה ושיתוף פעולה, מוכנים לשמוע על כל בעיה, מבצעים את תהליך ה-RIA כנדרש לחוקים ולתקנות חדשים, משתדלים לשמוע ולראות היכן החקיקה וההסדרה משפיעה בהיבטים שונים כגון בטיחות, כלכלה ועלות תועלת; הכלל הוא קבלת הבטיחות המירבית בעלות המינימלית.
- שוק הרכב הינו שוק מורכב; תפקיד הרגולטור הוא להסדיר דברים, לשמור על שלום הציבור ועל משתמשי הדרך וזאת בסיטואציה של התנגשות בין יעדים שונים כגון תקינה מול רווחיות.
- האגף מודע להרבה בעיות ופעל להתמודד עימן.
- חוק רישוי שירותים ומקצועות לרכב – נועד להגביר את התחרותיות ולהוריד בירוקרטיה; אולם מדובר בחוק מפורט ולא קל שיש ביישומו עדיין חבלי לידה וקשיי הטמעה; חלק מסוגיות החוק נועדו להיפתר במהלך הדרך ומצריכים טיפול. מטרת האגף היא למצוא את העמק השווה, את נקודת האופטימום בין הצרכים והיעדים השונים.
- פיקוח ואכיפה – הגישה כיום היא לסמוך ולהאמין לעסקים המפוקחים, אולם במידה ונמצאה הפרה יש את הכלים להעניש בהתאם; יש כיום כלים יעילים לפיקוח ולאכיפה לרבות עיצומים, שהרגולטור יכול להפעיל ללא צורך בפניה למערכת המשפט.
- בתחום מוצרי התעבורה – השוק נפתח לתחרות אולם יש 70 קטגוריות מוצרים שבהן אין פשרות מבחינת התקינה; המשרד משתדל לבצע דיפרנציאציה בין מוצרים בעלי היבט בטיחותי לאחרים, בדגש על שיקול מקצועי.
- מערכות בטיחות לרכב – החלו להיטמע בקצב גובר, ואכן יש תוצאות ברוכות הבאות לידי ביטוי בירידה משמעותית (כ-20%) ב"תאונות פח" ביחס לשנת 2016 (מול רכבים ללא מערכות בטיחות).

עו"ד טלי ברנר דרורי, יו"ר איגוד הרכב הדו גלגלי:

- התקיימה פגישה עם השר כ"ץ ביום ב', 25 ביוני 2018 ומצפים ליישום הדברים שהוחלטו ע"י השר.
- המשרד הוא הרגולטור המגדיר את המסגרת; לצד זאת:

- מנקודת המבט של בית העסק - הדברים צריכים להיעשות תוך שיתוף ושקיפות; העסקים הם שותפים לדרך, וותיקים ובקיאיים בתחום עיסוקם, יש להם ידע וניסיון שראוי לשמוע וללמוד ממנו ולפיקך מצפים להיות חלק מההליך.
- יש צורך בקביעת סטנדרטים אחידים, ברורים ומובנים לכל העוסקים בתחום – בתי העסק, הרגולטורים והצרכנים גם יחד; יש לפרסם את הדרישות בצורה ברורה ושקופה ולוודא כי גם בתקופות מעבר ובתחלופות יועברו החומרים בין ממלאי התפקיד בצד הרגולטור.
- תפיסת העולם שלנו היא כי אם נמצאה טעות – יש להציף אותה ולתקן, לא "להתחפר" בטעויות.
- תפיסתנו בתחום השירות היא כי אף אדם נורמטיבי לא קם בבוקר עם רצון להתלונן על מנת להתלונן; אם אדם טרח לפנות ו"להרים דגל" על מצוקתו, יש להקשיב לו; הוא הדין שצריך להילקח גם בתפיסת השירות של הרגולטור מול בתי העסק.
- נדרשת הפעלת שיקול דעת – בפרט כאשר המצב החוקי והמנהלי אינו ברור די צורכו; ע"פ כלל ה-20/80, רגולטור טוב נבחן בכך שיש ביכולתו להפעיל שיקול דעת ולתת מענה לצרכים גם באותם 20% מהמקרים וכאשר אין לציוד הגדרות חד משמעיות; במקרים כאלו על הרגולטור לעצור, לבדוק ולתת פתרון.
- מערכות בטיחות לרכב דו גלגלי – מהנדס עידן עבודי דחף ועשה רבות בנושא, שהועלה גם בפגישה אצל כבוד השר; החשיבות של הנושא מובנת לכל ואנחנו מודים לאגף הרכב על פעילותו בנושא; זוהי דוגמה טובה להפעלת שיקול דעת.
- מבקשת לציין לטובה גם את גב' קטי מורלי ועובדים נוספים באגף ובמשרד לרבות המדען הראשי ד"ר שי סופר על פעילותם הברוכה.

יוסי קונפיזן – נציג חטיבת יבואנים ישירים של צמיגים:

- הסדרת ענף הצמיגים – התקיימה ישיבה קונסטרקטיבית ב-28 ביוני; אנחנו מברכים על שיתוף הפעולה. מצפים להמשך פעילות ההסדרה בקבוצות עבודה ממוקדות.
- יש להקפיד כי הדיון יהיה עם בעלי הידע המקצועי בתחום ובפרט עם נציגי היצרנים בחו"ל. היצרנים הם אלו המובילים את התקינה וההנחיות בחו"ל וראוי לשמוע להם.
- זמנים בסוגיות ההדרכה, תקנה 322 ו"חוברת הצמיג" – מכיוון שמדובר במוצר בטיחותי, יש לעשות פוקוס, לתעדף את הדברים המרכזיים, למקד ב-10-12 נושאים חשובים ולקבוע לויז' להשלמת התוצרים.
- לעתים נתקלים בגופים קולניים אף שמשקלם בענף קטן – חשוב כי המשרד יגבש לעצמו את השותפים שיכולים לקדם את הפעילות ולא לעכבה.

דניאל מור – יו"ר הפורום לאבזור רכבי נכים:

- שיתוף הפעולה עם עינת כבר מתבצע בשטח.
- ענף זה עובד תחת ארבעה רגולטורים שונים לפחות (תחבורה, בריאות, אוצר, רווחה), העוסקים נקרעים בין הרגולטורים ודרישותיהם – ומי שמשלם את המחיר הם הנכים.
- בנושאים שונים, אין תעבורת מידע טובה בין גורמי הרגולציה, אין העברת מידע או סמכויות בין הרגולטורים, העוסקים נופלים בין הכסאות.
- [סמנכ"ל חטיבות ענפיות, חיים עוז, אשר ציין כי מדובר בסוגיה קשה וכי למחרת המפגש בתאריך 3 ביולי צפוי מפגש בנושא].

יוסי סקורניק, יו"ר איגוד יבואני החלפים לרכב:

- ברכות למהנדס שלומי צייבוטרו; שלומי וקודמו בתפקיד מהנדס יעקב שם טוב ביחד עם משה ויצמן ואיציק סרור, הוליכו מהלך חשוב בתחום זה. הורגש שינוי ברוח המפקד ובאווירה שהוביל לפתירת הבעיות ביחד.
- טרם נפגשנו עם המנהלת החדשה של האגף היות והענף עובד טוב; המעבר לפיקוח באמצעות המעבדות נתן שקט והקל על העבודה.
- פיקוח – בסוגיה זו נדרשת פעילות; אין פיקוח מספיק על יבוא חלפים והפיקוח מבוצע על העסקים המוסדרים; אנחנו מזהים מוצרים בטיחותיים שנכנסים ללא בקרה, לרבות מוצרים מהשטחים.
- [סמנכ"ל חטיבות ענפיות, חיים עוז, הדגיש כי גופים הפועלים בצורה לא חוקית מוציאים שם רע לכל הענף; אין פיקוח מספיק על יבוא חלפים והפיקוח מבוצע רק על העסקים המוסדרים].
- על משרד התחבורה לפרסם לציבור ולידע אותו כי רכב נשאר באחריות גם במקרה של שימוש בחלקי חילוף תחליפיים.

עמוס ברהמס, יו"ר חטיבת יבואני צמ"ה:

- הצמ"ה הוא נטע זר בחוק הרישוי; הוכללנו להפתעתנו בחוק אף שהענף כלל אינו מתאים לכך; רוב הכלים אינם כלי רכב, חלקם נעים במהירות של 2 קמ"ש למשל, לא נועדו לכביש – והכללתם בחוק המיועד לכלי הרכב לא קיימת למיטב ידיעתנו בארה"ב ובאירופה.
- מנהל אגף הרכב הקודם משה ויצמן הכיר בכך שיש בעיה ופעל למצוא פתרונות אך התהליך טרם הסתיים.
- המצב הנתון כרגע הוא שכל יבואני הצמ"ה עובדים להלכה בניגוד לחוק, וההגנה היחידה שיש להם כרגע היא החלטת וועדת הכלכלה בראשות ח"כ איתן כבל כי החוק לא ייאכף על הצמ"ה. הגנה זו אינה מספקת.
- נוצרה מעין "תורה שבע"פ" על פיה כל גוף בתוך אגף הרכב מבין ומפרש את הדרישות החוקיות בדרך אחרת.
- לאור זאת הגענו למסקנה כי יש צורך בשינוי החוק ונשמח מאד לסייע למשרד בתהליך.
- רישום שעבוד ע"י יבואנים מורשים – עד כה, מערכת זו, שמטרתה לצמצם בירוקרטיה בעבודת היבואנים ולהפחית עומס מהמשרד, כלל אינה פעילה; יש ללכת למשרד הרישוי שאינו אוהב את המטלה שהוטלה עליו. מבקשים לאפשר ליבואני הצמ"ה להנפיק רישיונות משועבדים, והדבר יוריד לחץ גם מאגף הרישוי.

אלון ליליה - נציג ענף יבואני צמ"ה (יבואנים קטנים ויבואני צמ"ה משומש):

- חלק מהבעיות עימן מתמודדים היבואנים הקטנים ויבואני צמ"ה משומש משותפות גם ליבואנים הגדולים ונזכרו לעיל.
- לקטנים הרבה יותר קשה להתנהל מבחינה כלכלית, ועדיין זכותם להתקיים.
- יתירה מכך – היבואנים הקטנים מביאים אף ציוד מסוגים שלא מיובאים באופן סדיר ע"י היבואנים הגדולים וחיוניים למשק.
- ישנם יבואנים שנתקלו ביחס הנראה כמפלה; נתקלו בפסילת אישורים ומסמכים כלאחר יד, תוך היעדר הפעלת שיקול דעת, שליחה הלוך וחזור, סירובים שאינם בהכרח מוצדקים.
- יש צורך בהסדרת התנאים למתן רשיון יבואן צמ"ה משומש.

- יש לתת בידי היבואנים שאין להם פעילות בתחומי יבוא רכב - רישיון יבואן או אסמכתא חלופית אחרת.
- הרגולציה לא ברורה בתחום הצמ"ה, אינה מפורסמת באופן ברור באתר המשרד או שחלקה מפורסם באתר הישן.
- מערכת מסלול – נעשו שיפורים אך יש עדיין בעיות.
- ראוי להרחיב את שעות וימי קבלת קהל במחוזות ובאגף הרכב.

עומר סלע – מנהל תחום ענפי - איגוד לשכות המסחר – דגשים בתחום ענף הצמ"ה:

- מהתרחשותנו, היבואנים שאנו מייצגים הם ברמה גבוהה, בקיאים במחשוב, דוברי אנגלית ומביני עניין ואנו מאמינים להם כאשר הם מביאים בפנינו מצוקות ובעיות כולל תיעוד וצילומי מסך בהן נתקלו בעבודתם.
- אנחנו מצפים שבאגף הרכב יתייחסו ברצינות לתקלות ולבעיות המועברות על ידינו בשם יבואנים אלו, ירכזו את התקלות ויפעלו מול ממשל זמין.
- הזמן הביולוגי של הרגולטור שונה מזה של העסקים; לעסקים גדולים כקטנים יש צורך בזמני תגובה מהירים; עסקים קטנים אשר מתעכב להם הרישיון או אישור כלשהו שלא באשמתם, עלולים להגיע לקנסות ולפגיעה כלכלית קשה עד כדי גדיעת מטה לחמם.

גיורא בשור – יבואן מוצרי תעבורה, חבר נשיאות לשכת המסחר :

- יבוא אישי – לטענת גיורא, כל חלקי החילוף צריכים להיות אסורים ביבוא אישי שכן מדובר לא רק בבטיחות האישית של הצרכן אלא של הזולת ומשתמשי הדרך האחרים; המוכר יכתוב בפרופורמה כל מה שאומרים לו, וזה תקף גם על המוכר האמריקאי; דיסקיות בלם למשל עלולות להגיע בכסות של דברים אחרים ללא בקרה, יש פיתויים גדולים מאד.
- מלחמה בתאונות הדרכים – יש נוהג בעולם שרכב היוצא מהמוסד חייב לקבל אישור ממנהל המוסד שהרכב תקין; חיוב דומה בישראל צפוי להפחית את תאונות הדרכים.

אורי וינקלר – יבואן מוצרי תעבורה :

- מצפה ממשרד התחבורה לפרסם ולידע את הציבור בתועלות לצרכן של חוק רישוי שירותים ומקצועות לרכב, כגון האפשרות להביא חלפים למוסד.
- מידע על הרכב ע"פ לוחית הרישוי – מידע כזה נמסר במדינות אירופה וחיוני לסיוע בטיפול ברכב; כיום זה זמין רק ליבואני הרכב ויש לפתוח את המידע לכלל העוסקים. להבהרה מדובר במידע על הרכב ולא על בעל הרכב.

גלעד בר – יבואן צמ"ה :

- רישום שנתוני צמ"ה – נושא פתוח משנת 2005; יש תקנות הסותרות את עצמן; כל נושא הרישום של צמ"ה לא פתור; זמני האספקה הרבה יותר ארוכים כיום והדבר גורם למחלוקות עם לקוחות הרוכשים ציוד חדש ונאלצים לרכוש אותו כישן יותר; זו סוגיה עם מכנה משותף לכל מגזר יבואני הצמ"ה.

עידו סדן – יבואן צמ"ה :

- מציף את בעיית הרישום הראשוני; מתבצע רק בימי שני ורביעי, ואין גיבוי במקרה שלא

ערן דנון – יבואן צמ"ה :

קובל על עיכוב וסרבול במשרד הרישוי; לטענתו מקבלים שירות מתחת לכל ביקורת, טוען כי יש שחיתות, לרבות הפנייה ל"מאכערים".

עו"ד מירב ולדמן – איגוד לשכות המסחר :

- מעריכים מאד את גבי קטי מורלי ופעילותה; אולם ידוע כי עיקר הקושי הוא מול משרד הרישוי בחולון, ורק לאחרונה התקבלה פניה מיבואן שמסר מעטפה עם מסמכים לביצוע 20 העברות בעלות למשרד הרישוי בחולון, וקיבל הודעה שהמעטפה אינה בנמצא. (לאחר הפגישה הבעיה נפתרה נקודתית).
- בעקבות פניית יבואן, נמצא כי קיימת אפליה, לכאורה, של היבואנים הגדולים, כאשר משרד התחבורה פועל בניגוד לדרישות התקינה שהוציא, ומאשר ליבואן, על סמך הסכמת המשרד לאיכות הסביבה, להכניס לישראל מלגזות שאינן עומדות בתקינה הנדרשת.

נמרוד הגלילי – מנכ"ל איגוד חברות הליסינג וההשכרה, איגוד לשכות המסחר :
אנחנו מעבירים את הערותינו לצו יבוא אישי אך האוצר לא מעוניין לשמוע.

תגובות נציגי משרד התחבורה :

כרמית אפלמן – ראש תחום יבוא :

- הטופס המקוון – בימים אלו אגף הרכב פועל מול ממשל זמין לשיפור הטופס המקוון ולהגדלת הנפח של הצרופות.
- האגף אגר לא מעט הערות מהיבואנים.

לאה מאושר – מרכזת צמ"ה :

- יש כ-30 יבואנים שמבצעים כיום רישום ראשוני ממוחשב.
- רישום ממוחשב לשעבודים – עד כה התקבלו מסמכים רק מ-5 יבואנים; המנכ"לית חתמה ונמצא בהמתנה לאישור באגף התקשוב שאמור ליצור קשר עם היבואנים שנרשמו.
- מבקשת שהיבואנים ימלאו את כל הפרטים הנדרשים בטופס בבקשה לרישיון יבוא.

קטי מורלי – מנהלת תחום תאום, נהלים ורישוי :

- בראיית העולם – חשוב שהעסקים יעבדו כראוי.
- לא מעוניינים בזילות ובמשחקים בחיי אדם.
- נותנים "חבל" ליבואנים כשמאמינים שהדברים נעשים כראוי ובתום לב.

מהנדס שלומי צ'יבוטרו – מהנדס ראשי לרכב :

- מדיניות מוצרי תעבורה – רצה משנת 2016; בוצעה בשנת"פ מלא עם לשכת המסחר.
- דרישות תקינה לצמ"ה ומלגזות לשנת 2019 – נמצאות בהכנה. כשתסתיים הכנתן, תישלח טיוטה להתייחסות היבואנים.
- פיקוח – אם יש בעיות, היבואנים מתבקשים להעלות דוגמאות למח' הפיקוח ולידע את אגף הרכב כדי לטפל בהן.
- צו יבוא אישי – על היבואנים \ לשכה להשמיע את קולם בעניין.

מהנדס ג'מיל אבו חלא - ראש תחום תקינה

- אין אפליה כלפי אף אחד.
- יש יבואנים קטנים שאינם מספיק מוסדרים, לא בהכרח אנשי מחשב.
- האגף נתקל בבעיה מול יבואנים מזדמנים, שאינם בקיאים בחומר.
- מבקש שהלשכה לא תפנה בסוגיות במיילים בתפוצה רחבה אלא ממוקדת ולאחר בדיקה.
- דרישות זיהום אוויר – נקבעות ע"י המשרד להגנת הסביבה ומאומצות ע"י משרד התחבורה.

סיכום מנהלת אגף הרכב:

1. **אבזור רכבי נכים** – בהמשך לפעילות המבוצעת בנושא הוחלט על הקמת צוות הסדרה לנושא עם כל הגורמים; מחר (3 ביולי 2018) נפגשים בנושא זה; אגף הרכב החליט לקחת על עצמו את הובלת הנושא על מנת לסייע לנכים.
2. **פיקוח** – במסגרת תהליך אסטרטגי, אנו פועלים להפריד בין הפיקוח לרישוי וכן למקצע את הפיקוח ולהכשיר מפקחים נוספים.
3. **צמ"ה – כשלים טכניים** :
 - א. זימון מפגש הדרכה לכלל העוסקים ביבוא צמ"ה גדולים כקטנים, עם אגף הרכב ונציגי ממשל זמין.
 - ב. טופס מקוון – פעילות להגדלת הנפח של הצרופות והעברת הערות מהיבואנים לממשל זמין.
4. **צמ"ה – קבלת קהל** – פועלים להכשיר בעלי תפקיד למתן גיבוי.
5. **פרסום תועלות חוק רישוי לצרכנים** – המשרד יפרסם את התועלות וההבהרות לציבור הצרכנים בקרוב, הנושא כבר נמצא בעבודה בדוברות המשרד.
6. **צמיגים** – בהמשך למפגש ההתנעה שהתקיים, יוקמו צוותי עבודה ייעודיים.

בהתאם לצורך, תתקיימנה פגישות ייעודיות לכל ענף בנפרד עם נציגי אגף הרכב.

רשם:

עומר סלע,
מנהל תחום ענפי

